

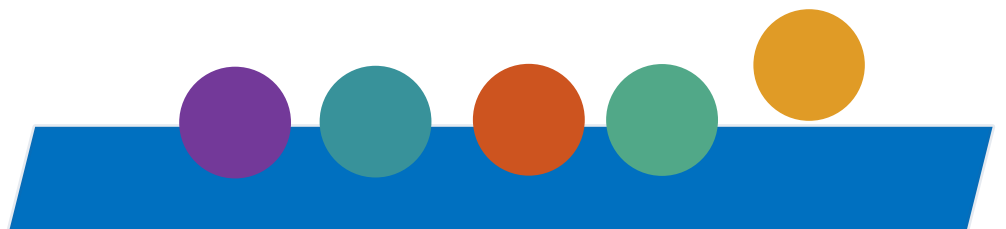

Този проект се финансира от Фонд
„Убежище, миграция и интеграция“
на Европейския съюз

ИНТЕГРА

Наръчник за одит на интеграцията на граждани на трети страни на градско ниво

Методика за оценяване и
картографиране на градски политики
и практики за интеграция на граждани
на трети страни

Този проект се финансира
от Фонд „Убежище,
миграция и интеграция“
на Европейския съюз

INTEGRA

INTEGRA Наръчник за одит на интеграцията на граждани на трети страни на
градско ниво
ISBN: 978-954-92828-8-7

Запазени права: © 2018 Асоциация за развитие на София, © RISSC и авторите
© Севдалина Войнова
© Деница Лозанова
© Снежина Гъбова
© Лоренцо Сегато
© Никола Капело

**Ако желаете да използвате част от настоящата публикация, моля, цитирайте
заглавието и авторските организации.**

Достъпен на www.integra-eu.net / www.sofia-da.eu / www.riskmonitor.bg

Изказваме благодарност на всички партньори по проекта ИНТЕГРА, чийто опит и
обратна връзка допринесоха за създаването на Наръчника:
Фондация РискМонитор, България
ЕТР, Словакия
Център за мир, Хърватия
Център за интеграция, Чешка република

*„Съдържанието на този документ представлява само мнението на авторите и е
изцяло тяхна отговорност. Европейската комисия не носи отговорност за
използването на информацията, която съдържа.“*

Този проект се финансира от Фонд „Убежище, миграция и интеграция“ на Европейския съюз

INTEGRA

СЪДЪРЖАНИЕ

Въведение	3
Методи за провеждане на одита	4
Документално проучване	5
Фокус групи	7
Градски обиколки със списъци за проверка	12
Фотоглас	20
Структура на доклада за интеграционния одит	23

ВЪВЕДЕНИЕ

Непрекъснато увеличаващият се поток от мигранти в последните години се насочва основно към градовете в търсене на по-добро качество на живот, по-големи перспективи за работа и улеснен достъп до градска инфраструктура и услуги. Градските власти все повече осъзнават потенциалните ползи от интеграцията на мигрантите. Какви практики могат да въведат градовете за насърчаване на интеграцията на гражданите на трети страни (ГТС)? Какви практики могат да сведат до минимум риска от отчуждение на местните общности и от радикализиране? Какви политики прокарват пътя към сплотено, приобщаващо общество?

Проектът ИНТЕГРА има за цел да подобри процеса на дългосрочна интеграция на граждани на трети страни (ГТС) в пет държави членки на Европейския Съюз (България, Хърватия, Чехия, Италия и Словакия), чрез споделяне на знания и опит между градовете. Проектът има за цел да насърчи задълбочаването на взаимното разбиране между мигрантските общности и приемащите общества срещу нарастващия политически дискурс на враждебност и ксенофобия, и така да подобри градските политики за интеграция.

Проектът ИНТЕГРА създаде този ръчник, насочен към отговорните длъжностни лица, общински служители, неправителствени организации, образователни институции, мигрантски и ГТС организации, и цялото общество. Методиката е насочена за осъществяване на одит на градските политики и практики за интеграция, като дава възможност за преглед на основни въпроси, свързани с интеграцията на ГТС, идентифициране на пречките и възможностите за интеграция на ГТС на местно ниво и разработването на препоръки за бъдещи подобрения.

Градските одити са замислени като дейност с участие на множество заинтересовани страни, която ангажира местните общности на граждани и мигранти, публични органи и граждански експерти чрез консултиране, картографиране и оценяване.

Този ръчник съдържа няколко различни метода за самооценка и проследяване на напредъка на града. Той може да се използва от заинтересованите страни за оценяване текущите практики на даден град да се превърне във включващ и

интегриращ; за определяне на пропуски в политиката и процедурите за интеграция; поставяне на цели и насърчаване на комуникацията в общността и промотиране на добри практики. За да може одитът да бъде ефективен, гражданите на трети страни и мигранти трябва да участват пълноправно в процеса, като споделят собствения си опит за преодоляване на съществуващите пречки, но и положителните страни на техния живот в града. Необходимо е да се насърчава тяхната роля за предлагане на промени и при прилагането и проследяването на предложените подобрения.

Наръчникът очертава четири метода за одит: документално проучване, фокус групи, градски обиколки със списъци за проверка и *фотоглас*. Той включва също така инструкции за съдържанието на тези методи и анализ на резултатите, за да могат да се опишат обстойно основните характеристики на градовете отворени към ГТС:

- Градска визия и услуги за ГТС;
- Гражданско участие и социално включване на ГТС и мигрантски общности;
- Градска среда;
- Отношение към ГТС и мигранти.

Въпреки че наръчникът цели да помогне на местните общности да разберат техническите и правните понятия, отнасящи се към политиките и практиките за обществени услуги и интеграция на ГТС, тези материали не представляват технически или юридически съвети. Препоръчва се градските власти да се консултират с технически експерти, адвокати и/или съответните регулаторни органи за актуална информация и съвет по конкретни ситуации.

МЕТОДИКИ ЗА ГРАДСКИ ИНТЕГРАЦИОНЕН ОДИТ

Градският интеграционен одит включва четири основни метода, които се допълват взаимно, предоставят достъп до, преглед и оценка на различни политики и сфери на градския живот, ангажират различни граждански групи, институции и организации. Допълващите се методи целят да се събере

разнообразна по вид и произход информация, която да допринесе за цялостно разбиране на сложните въпроси за процеса на интеграция на мигранти и ГТС. Анализът на различните методи на одит дава възможност на заинтересованите страни да идентифицират ефективни и устойчиви практики, както и да определят къде градските политики и практики могат да бъдат подоброени или да се развият нови, за да се гарантира по-ефективната интеграция на ГТС.

Наръчникът включва следните четири метода: *документално проучване, фокус групи, обиколки на града със списъци за проверка и фотоглас*, обяснени последователно в следващите секции.

ДОКУМЕНТАЛНО ПРОУЧВАНЕ

Документалното проучване има две основни цели: 1) да опише и оцени ефективността на съществуващите стратегически и програмни документи и практики за ГТС интеграция на местно (градско) ниво и 2) да разработи препоръки за адаптиране на политиките и институционалните рамки и управление, насочени към укрепване на капацитета на местните власти да се справят със социалните и икономическите предизвикателства на миграцията.

Методите, избрани за тази част от оценката и анализа на градовете, са *качествени* и включват:

- *Преглед на документи* (например, публично достъпни стратегии за градско/общинско развитие и планове за действие за интеграция, градоустройствени планове, стратегии за развитие на социални услуги и образование; планове и закони за обществената сигурност; годишни доклади за изпълнението на посочените стратегии);
- *Преглед на литературата* (където е приложимо, преглед на академични и неакадемични публикации по темата);
- *Преглед на вторични данни* (например, доклади и анализи публикувани от НПО, местни/регионални/национални/Европейски публични органи,

учени, данни от проучвания, правни бази данни, национални статистически доклади), и

- *Медийни публикации.*

Стъпка 1. Преглед и оценка на документи на градско ниво за интеграция на ГТС.

В тази част от анализа се включват следните аспекти:

- Описание на наличните документи (т.е. стратегии, програми, планове за действие, планове за мониторинг на изпълнението); тези документи следва да са достъпни публично на уебсайта на града/общинския съвет;
- Обхватът на съществуващите документи (специално изготвени ли са за справяне с интеграция на ГТС; времева рамка на документите; фокусират ли се върху секторни мерки, т.е. в образованието, жилищното настаняване и т.н.).
- Оценката следва да се ръководи от следните въпроси: съществуващите политики и програми в съответствие ли са с текущите национални и европейски документи за интеграция на ГТС? Например, отразяват ли приоритетите на Плана за действие на ЕС за интеграцията на граждани на трети страни, отговарят ли на приоритетите на национално равнище за интеграция, базирани ли са на защита на човешките права, на равенството между половете, на антидискриминационно законодателство и т.н.?

Насочващи въпроси при прегледа и подготовката на доклада:

Какви конкретни политики има във вашия град, отнасящи се за градската сигурност, които включват и ГТС? Тези политики и стратегически документи съобразени ли са с цялостната интеграционна политика в страната? Съобразени ли са със стратегическите документи на национално и европейско равнище? Подлежат ли на редовна оценка/преразглеждане/актуализиране? Следват ли подход, основан на човешките права? Вземат ли под внимание въпросите, свързани с равенството на половете и превенцията на дискриминацията? Съотнасят ли се стратегическите и политическите документи за ГТС интеграция корелират с други градски политики за обществена сигурност, образование, жилищно настаняване, социални и културни услуги? Съществуващите стратегии и политически документи подкрепени ли са с достатъчно финансови средства за изпълнение?

Стъпка 2. Преглед на институциите на местно равнище, отговарящи за интеграция на ГТС.

В тази част трябва да се опишат публичните институции, които отговарят за интеграцията на ГТС (т. е. общински центрове за интеграция, отдели за социални услуги, образование, жилищно настаняване, заетост, безопасност и сигурност). Тази част от прегледа следва да подчертае ролята на институциите, отговорни за градската сигурност и за обществените услуги, предлагани на ГТС.

Насочващи въпроси при прегледа и подготовката на доклада:

Кои институции и агенции отговарят за градската сигурност? Имат ли те специални задачи по отношение на ГТС интеграция и превенция на престъпността? Градът въвел ли е нови мерки за осигуряване на обществена безопасност в общности със смесено население (ГТС и местни жители)? Какви са основните бариери пред консултирането на ГТС в планирането и предоставянето на услуги/програми за интеграция? Какви са отговорностите на полицията/общинската полиция? Работят ли градските служби с лидери на общностите, НПО, граждански групи по въпросите за градската сигурност и интеграция? Компетентните органи имат ли достатъчен капацитет, умения и ресурси, за да изпълняват задълженията си според изискванията? Кое се нуждае от подобрене?

ФОКУС ГРУПИ

Фокус групата представлява планирана, модерирана дискусия сред подбрани лица, която има за цел да събере мнения, възприятия и възгледи за дадена тема. Методът на фокус групата позволява на членовете на групата да си взаимодействат и да влияят помежду си по време на дискусията, като се разглеждат различни идеи и перспективи. Модераторът е отговорен за представяне на темите на фокус групата, проекта и участниците, както и за спазване на темата и времето за провеждане. Фокус групата обикновено се записва с разрешение на участниците, или избраните за докладчици водят

изчерпателни бележки по време на дискусиата с цел да се разработи детайлен доклад със заключения.

Фокус групата включва между 8 и 10 души и трае около час и половина до два часа.

Фокус групите в градския одит целят да съберат информация за текущото състояние на интеграцията на гражданите на трети страни на градско равнище, включително и за настроеността на приемащото общество към интеграцията, както и да накарат участниците да определят мерки за подобряване на състоянието. Фокус групите може да се фокусират на теми като:

- Наличието на общности с ГТС в града: данни и статистики за населението на ГТС в града, за техните страни на произход, за местонахождението на тези общности. В случай, че няма данни се сондират предположенията/мненията на участниците.
- Познаване и оценка на съществуващите мерки за ГТС интеграция на местно ниво (градски документи и политики, прилагани мерки от града/общността).
- Социални и културни услуги за ГТС: информация за наличните услуги за ГТС; мнения относно ефекта на услугите, идеи за подобряване на достъпа и обхвата им.
- Добри практики от НПО и местното самоуправление за ГТС интеграция. Статистика за броя на ГТС в града, от кои страни са, и т.н. Ако не е налична статистическа информация, участващите в групата дават предположенията си.

Датите и локациите следва да бъдат подбрани така, че да се осигури участието на всички поканени лица и представителство на всички целеви групи. Препоръчително е поканите за фокус групите да бъдат разпратени най-малко две седмици преди събитието. Поканата може да включва кратко описание на проекта/цел и обобщение на темите, които се обсъждат.

Участници:

Следните целеви групи следва да бъдат поканени за участие:

- Местно управление;
- Местна администрация – социални/културни услуги;

- Местната полиция;
- Местни училища (учители или училищни ръководители);
- Медиатори;
- Членове на ГТС общност;
- НПО.

С цел по-голяма ефективност, могат да се проведат две фокус групи, една с представители на управлението/институции и втора с неправителствени организации и ГТС общности.

За да се гарантира балансът между половете сред участниците, партньорите се насърчават да канят равен брой мъже и жени. Следва да се обърне специално внимание на осигуряването на участието на ГТС и/или мигранти.

Провеждане на фокус групата:

Участниците трябва да бъдат информирани и да дадат съгласието си дискусията да бъде записвана с цел адекватно отразяване на събраните мнения в аналитичния доклад след края на събитието.

Модераторът дава начало на дискусията, представяйки себе си, целта на дискусията, темите и участниците. Той/тя също трябва да определи правилата на участие в групата (например продължителността на отделните изказвания, без прекъсвания на говорещите, без използване на телефони и т.н.).

По време на процеса модераторът (или определеният за докладчик) води бележки или записва най-подходящите точки от дискусията.

Примерни въпроси за дискусия:

Могат да бъдат повдигнати следните въпроси (разделени в четирите области, които покриват основните характеристики на градовете, отворени към интеграция на ГТС). За да се състои ползотворна дискусия, стремете се да задавате отворени въпроси, а не такива, които предполагат само „да/не“ отговор.

Тема:

Градска визия и услуги

- Според вас, наличието на ГТС във вашата общност носи ли положителна, неутрална, или отрицателна стойност? Защо?
- Според вас, каква е сегашната ситуация на интеграция на ГТС във вашия град?
- Можете ли да споделите данни и статистики за присъствието на ГТС в града? (брой, възраст, пол, националност...)
- Какви са приложените мерки (извън социалните и културните услуги) от местните власти и гражданските организации за интеграцията на ГТС?
- Какви социални и културни услуги се изпълняват за ГТС?

Тема:

Градска среда

- Можете ли да определите „горещи точки“ на сигурност/престъпност във вашия град, свързани с присъствието на ГТС? Можете ли да ги посочите на картата на града?
- Какви проблеми за безопасността на ГТС съществуват в тези градски райони?
- Можете ли да отправите препоръка за решаване на проблема?

Тема:

Гражданско участие и социално включване на ГТС и мигрантски общности

- ГТС участват ли в обществения градски живот?

- ГТС организират ли събития, насочени към развитие на отношенията с града?
- Как оценявате нивото на социалното включване на ГТС:
 - Липсва: градът не подкрепя социалното включване.
 - Ниско: Градът е предприел допълнителни и положителни стъпки в интеграционната политика, но социалното изключване остава.
 - Средно: Градът е поел важна стъпка напред към социалното включване.
 - Високо: Градът е разработил всеобхватна политика за успешно социално включване.

Тема:

Отношение към ГТС и мигранти

- Какви мерки бихте считали за най-добри практики, извършвани в града, за да се подобри интеграцията?
- Според вас, градът добре ли комуникира с местното общество по всички аспекти на ГТС интеграция (предизвикателства, предприети политически мерки, предоставени услуги, повишаване на осведомеността по въпросите на интеграцията, информационни дейности, насърчаващи приноса на ГТС към общество и т.н.)
- Според вас, кои са мерките, които местното правителство трябва да приложи през следващите години, за да подобри интеграцията?

В края на дискусиата модераторът предоставя на участниците кратко обобщение на основните точки и резултатите от фокус групата, с което ги моли да потвърдят достигнатите заключения.

Анализ и доклад от фокус групите:

Аналитичният доклад следва да включва основните резултати, заключения и препоръки от фокус групата/групите, които ще бъдат интегрирани в цялостния финален доклад от проведения градски интеграционен одит.

Анализът трябва да започне с информация за групата и участниците: дата, град, модератор, брой и разбивка на участниците (представители на институции, неправителствени организации, ГТС, мъже/жени и т.н.).

Следва да даде кратко описание на основните дискутирани въпроси, като се обърне специално внимание на четирите основни теми (посочени по-горе). За всяка тематична област се посочва дали участниците са имали достатъчно и подробна информация по темата. Анализът трябва да отрази каква информация е липсвала (статистически данни, познаване на конкретни въпроси, обща неинформираност и т.н.) и кои са причините за това? За всяка тематична област (градска визия и услуги; градска среда; гражданско участие и социално включване на ГТС; отношение към ГТС и мигранти) се обобщават основните резултати от дискусиата и евентуалните препоръки и предложения.

Анализът в доклада от фокус групите трябва да включва и отговори на следните въпроси:

- Кои теми породиха най-голям интерес по време на фокус групата?
- Кои са основните успехи и предизвикателства, свързани с интеграцията на ГТС, установени по време на фокус групата?
- Заключение и препоръки относно интеграцията на ГТС, направени по време на фокус групите.

ГРАДСКИ ОБИКОЛКИ СЪС СПИСЪЦИ ЗА ПРОВЕРКА

Обиколката на града със списъци за проверка (или чеклистове) е метод за самооценка на града, основан на активно гражданско участие. При оценяването на силните страни и недостатъците на политиките и мерките за интеграция в града, ГТС и мигрантите се насърчават да опишат дали точките от съответния списък съвпадат с личния им негативен или положителен опит и процес на интегриране. Те следва да бъдат насърчавани да дадат предложения за промени и да участват впоследствие в прилагането и проследяването на тези предложения.

Изработени са четири списъка, съответстващи на четирите тематични области, които определят основните характеристики на приобщаващите и отворени към ГТС градове:

- Градска визия и услуги за ГТС;
- Гражданско участие и социално включване на ГТС и мигрантски общности;
- Градска среда;
- Отношение към ГТС и мигранти.

Списъците обхващат сектори и мерки, които принципно спадат към задълженията на градските/общинските власти, имайки предвид и факта, че държавите-членки на ЕС имат различно разделение на компетенциите между националното и местното управление по отношение на услугите за мигранти. Очакваните резултати от проверките освен това ще зависят от ресурсите на града, големината му, конкретната демографска структура, броя на ГТС и мигрантските общности, и др.

Въпреки че списъците целят да подпомогнат местните власти и ГТС да разберат по-ясно техническите и правните понятия, свързани с политиките и практиките за интеграция, тези материали не съставляват технически или юридически съвети. Градските власти следва да се консултират със съответните експерти, адвокати и/или регулаторни органи за актуална информация и насоки по специфични ситуации.

Инструкции:

Списъците се попълват от всеки участник поотделно, но участниците работят като група. Препоръчва се да се организират групови дискусии и/или срещи или интервюта с хора, които могат да предоставят необходимата информация, например за наличните стратегически документи, разработени от градските власти, за ресурсите, разпределени за интеграция на ГТС и др. Част от одита на града следва да се направи чрез обиколка, в идеалния случай по маршрут включващ и районите, където мигранти и ГТС се събират, живеят, работят или получават услуги. По този начин може да се направи непосредствена оценка на средата, в която живеят и потенциалните рискове за тяхната безопасност.

Участниците се насърчават да си водят бележки и коментари, за да се подпомогне последващия анализ и подготовка на доклада от обиколката.

Участниците могат да са от различни сектори и сфери на живота: градска администрация, полиция, училища, обществени организации, ГТС и мигранти. За да се гарантира ефективното управление и изпълнение на дейността, се препоръчва да се осигурят 20 до 30 участници.

Списъците включват и скала за оценка по отделните параметри като участниците могат да избират оценка от 1 до 5 (5 означава „отлично“ и 1 „слабо“). Освен коментари и обяснение за избора си, участниците могат да предлагат и идеи за подобряване. Градската обиколка и списъците могат да бъдат комбинирани и допълнени с метода на фотоглас, чрез заснемане на положителни и отрицателни ситуации и др.

След като обиколката за одит на града е приключила и списъците за проверка са попълнени, резултатите се събират и анализират: раздел по раздел и за списъка като цяло. Крайният резултат е средното аритметично на всички оценки. В случай, че има значителни различия между оценките на различните участници, се препоръчва да се направи дискусия с цел постигане на консенсус.

Градската обиколка следва да отнеме около 2 до 3,5 часа, включително:

- ½ до 1 час за обсъждане на градския одит за безопасност и за избор на маршрутите за обиколка;
- 1 до 1 ½ часа за обиколката;
- ½ до 1 час, за да се обсъдят заключенията и планират препоръките.

Общо: два до три и половина часа.

Резултатите от одита на града чрез списъци за проверка имат за цел да идентифицират по-слабо и по-силно развитите страни на политиките за интеграция, както и конкретни, належащи задачи, и съществуващите ресурси на местно равнище. Участниците трябва също така да обсъдят и идеи за подобрене по отношение на всеки раздел на одита.

Въпросникът не е предназначен да се използва за класация на градовете, нито пък да предлага базови стандарти. Това е инструмент за самооценка, който – ако се използва периодично – може да подпомогне проследяването на напредъка и развитието на градовете в областта на интеграцията на ГТС и мигранти. Същевременно той може да се използва от различни целеви групи за сравняване

на тяхната оценка на политиките и практиките за градска интеграция. Преди всичко, одитът и списъците за проверка имат за цел да повишат осведомеността по основни въпроси, свързани с интеграцията на ГТС.

Заключенията и препоръките се описват в кратък доклад, който впоследствие се инкорпорира в цялостния Доклад от градския интеграционен одит и също така се използва за изпълнението на другите проектни дейности и т.нар. лабораториите за градска интеграция. Докладът следва структурата на списъците за проверка и очертава най-високо оценените области както и тези, получили най-ниска оценка, и предлага съответни идеи за подобряване по всеки раздел от списъците.

Градска стратегия и налични публични услуги

	Оценка	Коментари/Примери
	1 2 3 4 5	
Градът има стратегия за насърчаване на етническото многообразие и създаване на равни възможности за мигранти и граждани на трети страни (ГТС).	1 2 3 4 5	
Адекватни финансови и организационни ресурси са насочени към интеграцията на мигранти и ГТС.	1 2 3 4 5	
Общината има структури, които подпомагат участието на ГТС в изработването на публични политики.	1 2 3 4 5	
Налична е информация за града и съществуващите публични услуги за мигранти и ГТС, на различни езици.	1 2 3 4 5	
Градът улеснява предлагането на публични услуги на мигранти/ ГТС чрез метода „всички услуги на едно гише“, интернет портали, културни медиатори и др.	1 2 3 4 5	
Градът сътрудничи с работодатели и образователни сдружения и НПО в проекти, подпомагащи ГТС да придобият умения за работа.	1 2 3 4 5	
Има безплатен или евтин достъп до компютри и интернет на публични места като общински сгради, обществени центрове, библиотеки.	1 2 3 4 5	
Градът редовно събира информация, проследява и оценява интеграционните си политики (напр. стратегически документи за градското устройство, социални, образователни и културни програми, съответните планове за действие).	1 2 3 4 5	

Гражданско участие и социално включване на мигранти и ГТС

	Оценка					Коментари/Примери
	1	2	3	4	5	
Градът промотира възможности за участие на граждани от трети страни (ГТС) чрез подходящи канали и на различни езици.						
Градът осигурява финансова и друга подкрепа за самоорганизиране, изграждане на капацитет и дейности на ГТС/мигранти.						
На мигранти/ГТС се предлагат ред гъвкави възможности за доброволчество с обучение, признаване на участието, консултации и покриване на лични разходи.						
Доброволчески организации/НПО насърчават и подпомагат участието на ГТС.						
Съществуват инициативи на градско ниво или в отделни общности за насърчаване на межкултурния диалог и обмена между различните етнически общности.						
ГТС са представени обективно и без предразсъдъци в местните медии.						
Налични са култури прояви – в музеи, галерии, програми на културни институти, донорски програми и др. – които отчитат етническото многообразие на града и дават възможност за изява на ГТС.						

Градска среда и сигурност

В случай, че се прави одит на отделен квартал или градска част, попълнете отделен чеклист за всяка улица или градска част. Отбележете:

Район/квартал:

Дата:

Час:

	Оценъчна скала	Коментари/примери
	1 2 3 4 5	
Полагат се целенасочени усилия за подобряване на градската сигурност чрез добро улично осветление, полицейски патрули, и образователни инициативи в общността.	1 2 3 4 5	
Улиците и маршрутите на градския транспорт са добре обозначени, на български език, на английски и на други езици.	1 2 3 4 5	
Обществените сгради са добре обозначени отвън и вътре.	1 2 3 4 5	
Има достатъчно на брой обществени тоалетни, външни и в обществени сгради, чисти и леснодостъпни.	1 2 3 4 5	
Услугите на публичния транспорт са еднакви за всички граждани, ясно обозначени и достъпни за всички граждани.	1 2 3 4 5	
Публичният транспорт е сигурен, надежден и с подходящо разписание, вкл. нощен транспорт и през уикенда.	1 2 3 4 5	
Налична е пълна и достъпна информация за маршрутите и разписанието на публичния транспорт, на български език и на други езици.	1 2 3 4 5	
Налични са обществени и частни жилища под наем, достатъчно на брой и на достъпни цени.	1 2 3 4 5	
В случай, че броят на ГТС/мигранти в определени части на града е по-висок, градската управа полага своевременни и ефективни усилия да осигури нужните обществени услуги, да се отговори на нуждите на населението и да се предотврати сегрегация.	1 2 3 4 5	
Има достатъчно и ефективни ресурси на градско ниво да се противодейства на речта на омразата и престъпленията от омраза.	1 2 3 4 5	

Публични нагласи към ГТС и мигранти

Налични са механизми да се измерват и проследяват обществените нагласи към граждани от трети страни (ГТС) и мигранти с цел развитие на политики за интеграция.	Оценъчна скала 1 2 3 4 5	Коментари/Примери
Градската управа събира, поръчва, анализира и периодически проследява данни и информация за нивото на миграция и етническото многообразие в града.	1 2 3 4 5	
Градската управа полага усилия да изгради публичен образ на града и идентичност, споделена от всички граждани, в т.ч. ГТС и мигранти.	1 2 3 4 5	
Всички информационни канали (публикации, уебстраница на града, прессъобщения, интервюта, изказвания, публични събития) в града целят да представят позитивен образ на ГТС в града.	1 2 3 4 5	
Местните общности на ГТС имат положителна роля, като излъчват модели за подражание, ментори, включват се в публични кампании, и др. обществени дейности.	1 2 3 4 5	

ФОТОГЛАС

Фотоглас (от английски *photovoice*) е метод за гражданско участие, изследване и критично мислене, който позволява на лица или групи да споделят своя опит, гледни точки и отношение и да си сътрудничат за постигане на положителна промяна. Фотоглас е процес, чрез който хората могат да идентифицират, представят и подобрят своята общност чрез фотографска техника.

Този метод съчетава фотографията с анализа; участниците представят своите общности и изразят своите гледни точки чрез снимки. Последващият анализ на снимковия материал цели да отрази гледната точка на гражданите и да се планират мерки на общностно равнище за необходимата промяна. Всяка снимка трябва да има заглавие и много кратко описание или обяснение. Снимките се правят в рамките на организираната разходка, за ограничено време и след това са предоставят на организаторите за преглед и анализ.

Методът фотоглас е много достъпен, тъй като дава възможност на хората, независимо от езиковите им умения или статут, да разсъждават върху проблемите, положителните и отрицателните страни на живота им в дадена общност. Той е ефикасен инструмент за повишаване на осведомеността по важни въпроси и също така може да осигури провокативна визуализация за критичните точки в градските политики и стратегии за развитие.

Инструкции за изпълнение:

Фотоглас одитът на града има за цел да събере опит и знания, да осъществи диалог между гражданите и общностите по отношение на интеграцията на ГТС, да опише текущото състояние на интеграцията и да определи бъдещите мерки за нейното подобряване.

Препоръчително е да се прилага като колективна дейност, въпреки че може да бъде осъществен и от отделни лица или под формата на обществен конкурс, с период от две седмици за събиране на снимки. Фотоглас извежда участниците от тяхната зона на комфорт, като ги насърчава да отидат в по-малко престижни части на града, където ГТС и мигрантите се събират, живеят, работят, общуват. Авторите на снимките трябва да обяснят своите гледни точки за успехите и

предизвикателствата пред съответния град за интегриране на ГТС и да посочат конкретни проблеми, които могат да бъдат разгледани и подобрени. Снимките и техните интерпретации са част от съдържанието на докладите за градския интеграционен одит и ще бъдат използвани за разработването на програми за градска интеграция.

За успешно осъществяване, фотоглас дейността би трябвало да включи минимум 20-30 участници на град.

С цел лесно разбиране на инструкциите и за насърчаване на широко участие, фотоглас следва да има две основни теми:

- **ГРАД, ПРИЯТЕЛСКИ НАСТРОЕН КЪМ ГТС И МИГРАНТИ** (положителни практики, градски мерки и услуги, подпомагащи ГТС интеграцията, приветстващи послания на приемащото общество, възможности за взаимодействие и социално приобщаване и т.н.)
- **СЛАБИТЕ МЕСТА НА ИНТЕГРАЦИЯТА** (опасни градски райони, изолирани общности, отрицателна настройка спрямо ГТС и мигрантите, липса на необходимите политики и услуги и т.н.)

Поканата за участие в фотоглас следва да се изпраща на представители на местната администрация, училища (учители и директори на училища), неправителствени организации, ГТС и техни общности, фотографски клубове и други желаещи, които могат да участват. Освен чрез предварителен подбор на участниците, може да бъде отправена обща покана и към жителите на града.

В началото на събитието, участниците се събират на определено място и получават кратка информация за проекта и инструкции за разходката и снимките в града. Инструкциите трябва да включват пояснения за:

- Двете теми за снимки: град, приятелски настроени към ГТС и мигранти; и слабите места на интеграцията.
- Формат на снимките: всички формати, поддържани от смартфони и/или цифрови фотоапарати.
- Къде и как се качват снимки:
 - Вариант 1) използване на личен Instagram на участниците, качване на снимки с кратки описания, като се използва hashtag като sofiaphotovoice или urbanphotovoice и т.н.
 - Вариант 2) създаване на временна затворена група във Facebook за съответния градски фотоглас.

- Вариант 3) изпращане на снимка през имейл с обръщение фотоглас. Снимката е прикачена, а описанието/коментарът е включен в тялото на имейла. Всяка от опциите за изпращане има своите плюсове и минуси, и следва да бъде избран най-приемливия вариант за съответния град и група от участници.
- Участниците могат да качват толкова снимки, колкото искат, няма ограничение за броя.
- Права и задължения: изпращайки снимката, участниците гарантират, че тя е тяхна и те дават на организаторите пълно и неограничено право на ползване изключително за некомерсиални цели, като се позовават на правилата и изискванията за копиране.
- Продължителността на дейността: време (например 3 часа) и място за среща.

След фотоглас събитието, участниците се събират отново на определеното място, за да прегледат колективно снимките и коментарите във всяка от двете тематични категории. Участниците се ръководят от един член на екипа на проекта. Обсъждането се фокусира върху следните теми:

- Пропуски в областта на интеграцията на ГТС и мигранти: най-често срещаните, най-спешните, деликатни, трудни за разграничаване;
- Постижения в областта на интеграцията на ГТС и мигранти;
- Пътят напред: идеи за подобрене, възможни действия/решения за справяне с проблемите.

Доклад за фотоглас:

Партньорите по проекта ще изготвят доклад за фотоглас събитията, посочващ времето и мястото на дейността, броя и вида на участниците, проблемите, отразени в снимките, основните заключения по всяка от двете основни теми (вж. по-горе), със снимковия материал предоставен от участниците.

Ако е уместно, анализът може да засегне и повече въпроси, напр. различията в гледните точки на ГТС и местните граждани (ако има такива), различия основани на разликите в поколенията (млади/възрастни участници), или данни, които са специфични за определени части на града.

Анализът на фотоглас е също част от цялостния Доклад за градския интеграционен одит и ще бъде включен за изготвяне и илюстриране на Програмата за градска интеграция.

Снимките, направени по време на фотоглас, представляват ценен ресурс на проекта като резултат от широко гражданско участие. Снимките могат да се използват за различни цели: визуализиране на проекта и тематични материали, разработване на комуникационни материали, онлайн кампания. Необходимо е при всяко използване на снимка да се цитира нейния автор.

СТРУКТУРА НА ДОКЛАДА

Заглавна страница

Включва заглавието на документа, лого/лога, имената на авторите и текста за липса на отговорност на Европейската комисия по отношение на съдържанието на документа.

Съдържание

Резюме (1-1.5 страници)

Включва основните изводи, заключения и препоръки от градските одити.

Резюмето следва да спомене и до каква степен стратегическите, политическите и практическите мерки на градовете/общините вземат под внимание и съответстват на четирите основни области на одит, а именно:

- Градска визия и Услуги;
- Гражданско участие и социално включване на ГТС и мигрантски общности;
- Градска среда;
- Отношение към ГТС и мигрантите.

Увод (1 страница)

Кратко описание на проекта/инициативата за изпълнение на одита.

Част I. Градски контекст (1-2 страници)

В този раздел партньорите предоставят данни за настоящата социална, икономическа и политическа ситуация в техния град (население, територия, статистика за ГТС в града; социални/политически реакции спрямо ГТС и мигрантите; следва да се предоставят статистики и данни за периода от последните 3 години (2018 – 2015)).

Кратък обзор на нагласите спрямо към ГТС и мигрантите в града.

Част II. Основни изводи от одита (5-8 страници)

В този раздел партньорите описват основните резултати от градските одити (от всеки компонент, както е посочено по-горе):

Документално проучване

А) Оценка на политическите и стратегическите документи относно интеграцията на ГТС (изводи и заключения от изследването):

- Описание на разгледаните документи, регламенти, програми (цитират се документите, като например стратегии за градска/общинска интеграция и планове за действие; стратегии за гражданско участие и социално включване на ГТС; документи за градско развитие, специално насочени към ГТС и интеграцията на мигранти);
- Изброяване на разпоредбите, свързани с градската сигурност и ГТС интеграция, включени в тези документи;
- Оценка на ефективността на съществуващите политики и конкретни мерки (релевантност, въздействие върху местните общности, привеждане в съответствие с други градски политики, привеждане в съответствие с националните и европейските стратегическите документи относно интеграцията на ГТС);
- Оценка до каква степен градската визия (политика и практически мерки) е насочена към предоставяне на услуги за ГТС, гражданско участие и социално включване на ГТС и мигрантски общности;

Анализ на градската среда и доколко тя е адаптирана към нуждите на ГТС.

В) Модели на управление и институционална стабилност (изводи и заключения от стъпка 2 на документалното проучване):

- Описание на агенциите, институциите и институционалните механизми, създадени за изпълнението на интеграцията на ГТС и стратегическите документи, посочени в точка (А) по-горе;
- Определяне на силните и слабите страни в институционалните и управленски модели;
- Описание на всички партньорства между различни заинтересовани страни и как гражданите/ГТС участват в процеса;
- Определяне на работещите механизми за сътрудничество и консултиране между публичните органи, гражданското общество и ГТС за планирането, изпълнението и оценяването на политиките за градска сигурност (ниво на гражданско участие и социално включване на ГТС).

Фокус групи

В този раздел партньорите представят и анализират основните изводи от фокус групите, проведени в града: брой участници, основни обсъждани теми, основни резултати от дискусиите във всяка тематична област: градска визия и услуги; градска среда; гражданско участие и социално включване на ГТС; отношението към ГТС и мигрантите; препоръки и предложения.

Анализът и докладът за фокус групите трябва да включват и отговори на следните въпроси: Кои са темите, които породиха най-голям интерес по време на фокус групата? Кои са основните успехи и предизвикателства по отношение на интеграцията, отбелязани по време на фокус групата?

Градски обиколки със списъци за проверка

В този раздел партньорите представят основните констатации от обиколките за градска сигурност (брой посещения/участници, посетени места, основните изводи въз основа на списъците). Този раздел трябва да очертае най-добре оценените аспекти в сравнение с най-големите проблеми във всяка тематична област, както и да предложи идеи за подобряване във всяка от областите: градска визия и услуги; градска среда; гражданско участие и социално включване на ГТС; отношението към ГТС и мигранти; препоръки и предложения.

Фотоглас

В този раздел партньорите представят и анализират основните изводи от фотоглас събитията, проведени в града (брой и вид на участниците, разгледани теми, идеи и препоръки: пропуски в областта на интеграцията на ГТС и мигрантите: най-чести, най-спешни, деликатни и трудно за разграничаване; постиженията в областта на интеграцията на ГТС и мигранти; пътят напред - идеи за подобрене, възможни действия/решения за справяне с проблемите.

Част III. Заключение и препоръки (1-1.5 страници)

В тази част на доклада всеки партньор следва да обобщи основните заключения от изследването и да разработи политически препоръки, насочени към местните/регионалните органи, отговарящи за интеграцията на ГТС и сигурността на градовете.

Препоръките могат да се съсредоточат върху приемането на нови стратегически приоритети за интеграция; повишаване на ефективността на прилагането на на съществуващите политики; създаване на нови институции, овластяване на гражданското общество, ново законодателство и др. В идеалния случай препоръките следва отново да показват как градът/общината може да подобри своята политика и практически усилия в четирите основни области, обект на одит и оценка: Градска визия и Услуги; Гражданско участие и социално включване на ГТС и мигрантски общности; Градска среда; Отношение към ГТС и мигранти.

